

31992L0040

1992.6.22.

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJA

L 167/1

A TANÁCS 92/40/EGK IRÁNYELVE
(1992. május 19.)

a madárinfluenza (klasszikus baromfipestis) elleni védekezésre irányuló közösségi intézkedések bevezetéséről

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK TANÁCSA,

tekintettel az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 43. cikkére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Parlament véleményére ⁽²⁾,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽³⁾,

mivel a baromfi szerepel a Szerződés II. mellékletében; mivel a baromfiértékesítés a mezőgazdasággal foglalkozó népesség fontos jövedelemforrása;

mivel szükséges megállapítani azokat a közösségi szintű ellenőrző intézkedéseket, amelyeket a sajátos tulajdonságokkal rendelkező influenzavírus által okozott madárinfluenza nagy patogenitású formájának (a továbbiakban: „madárinfluenza”) kitörése esetén kell meghozni, a baromfiágazat nemzeti fejlődésének biztosítása, valamint az állatok Közösségen belüli egészségének védelméhez való hozzájárulás érdekében;

mivel a madárinfluenza kitörése gyorsan járványos méreteket ölthet, olyan mértékű mortalitást okozva és zavart keltve, amely a gazdaságok, valamint az egész baromfiágazat jövedelmezőségét jelentősen csökkentheti;

mivel a betegség jelenlétének gyanúja esetén haladéktalanul cselekedni kell annak érdekében, hogy azonnali és hatékony ellenőrző intézkedéseket lehessen végrehajtani a betegség jelenlétének megállapításakor;

mivel a betegség terjedését azonnal, a járvány kitörésekor kell megelőzni az állatok mozgásának és az esetlegesen kontaminálódott termékek használatának gondos felügyeletével, illetve indokolt esetben vakcinázással;

mivel a betegséget felelős nemzeti laboratóriumok felügyelete alatt kell megállapítani, amelyek működésének összehangolásáról a közösségi referencialaboratórium gondoskodik;

mivel a madárinfluenza ellenőrzésére szolgáló közös intézkedések az állategészségüggyel kapcsolatos egységesített normák fenntartásának alapját alkotják;

mivel a madárinfluenza előfordulása esetén az állat-egészségügyi kiadásokról szóló, 1990. június 26-i 90/424/EGK határozat 3. cikke alkalmazandó ⁽⁴⁾;

mivel indokolt, hogy a szükséges végrehajtási intézkedések megtételének feladata a Bizottságra háruljon,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

1. cikk

Ez az irányelv meghatározza a madárinfluenzában baromfin való kitörése esetén alkalmazandó közösségi ellenőrző intézkedéseket, a Közösségen belüli kereskedelmet szabályozó közösségi rendelkezések sérelme nélkül.

Ez az irányelv nem vonatkozik a más madaraknál kimutatott madárinfluenza esetére; mindamellett, ebben az esetben, az érintett tagállam tájékoztatja a Bizottságot a megtett intézkedésekről.

2. cikk

Ennek az irányelvnek az alkalmazásában – szükség esetén – a baromfi és a keltetőtojás Közösségen belüli kereskedelmére és harmadik országból történő behozatalára irányadó

⁽¹⁾ HL C 231., 1991.9.5., 4. o.

⁽²⁾ HL C 326., 1991.12.16., 242. o.

⁽³⁾ HL C 79., 1992.3.30., 8. o.

⁽⁴⁾ HL L 224, 1990.8.18., 19. o. A 91/133/EGK határozattal (HL L 66., 1991.3.13., 81. o.) módosított határozat.

állat-egészségügyi feltételekről szóló, 1990. október 15-i, 90/539/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ 2. cikkében foglalt fogalommeghatározások alkalmazandók.

A következő fogalommeghatározások szintén alkalmazandók:

- a) „*fertőzött baromfi*”: minden olyan baromfi, amelyben
- engedélyezett laboratórium által végzett vizsgálatot követően az I. melléklet értelmében hatóságilag megállapították a madárinfluenza jelenlétét,
 - második és további kitörések esetén, a madárinfluenzára utaló klinikai tünetek vagy kórbonctani elváltozások mutathatók ki;
- b) „*fertőzöttségre gyanús baromfi*”: minden olyan baromfi, amely madárinfluenza jelenlétének alapos gyanúját keltő klinikai tüneteket vagy kórbonctani elváltozásokat mutat, vagy minden olyan baromfi, amelyben az „A” típusú influenzavírus H5 vagy H7 altípusának jelenlétét kimutatták;
- c) „*kontaminációra gyanús baromfi*”: minden olyan baromfi, amely közvetve vagy közvetlenül ki volt téve a madárinfluenza vírusnak, vagy az „A” típusú influenzavírus H5 vagy H7 altípusának;
- d) „*illetékes hatóság*”: a 90/425/EGK irányelv⁽²⁾ 2. cikkének (6) bekezdése értelmében vett illetékes hatóság;
- e) „*hatósági állatorvos*”: az illetékes hatóság által kijelölt állatorvos.

3. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy az illetékes hatóságok részére kötelezően és azonnal bejelentés a madárinfluenza jelenlétének gyanúját.

4. cikk

(1) Ha a gazdaságban lévő baromfival kapcsolatban felmerül a madárinfluenza-fertőzés vagy -kontamináció gyanúja, a tagállamok gondoskodnak arról, hogy a hatósági állatorvos azonnal megindítsa a hivatalos vizsgálatot annak érdekében, hogy a betegség jelenlétét megállapítsa vagy kizárja és különösen, hogy a laboratóriumi vizsgálathoz mintákat vegyen vagy vetessen.

(2) Amint a fertőzés gyanúját bejelentették, az illetékes hatóság a gazdaságot hatósági megfigyelés alá helyezi, és megköveteli különösen a következőket:

- a) olyan nyilvántartást készítsenek a gazdaságban lévő minden kategóriájú baromfiról, amely minden egyes kategóriára vonatkozóan megadja, hogy mennyi baromfi hullott el, mennyi mutat klinikai tüneteket, és mennyi tünetmentes. A nyilvántartást naprakészen kell tartani, kiegészítve a gyanú

fennállásának idején kikelt és elhullott madarakkal. A nyilvántartás adatait naprakészen kell tartani és kérésre be kell mutatni, és a nyilvántartás minden látogatás alkalmával ellenőrizhető;

- b) a gazdaságban lévő minden baromfit a saját tartási helyén vagy egyéb olyan helyen tartsanak, ahol el lehet különíteni őket, és nem érintkeznek a többi baromfival;
- c) a gazdaságba baromfi ne kerüljön be, és onnan ne kerüljön ki;
- d) a következők mozgásának az illetékes hatósággal való engedélyeztetése:
- a gazdaságba belépő vagy onnan kilépő személyek, egyéb állatok és járművek,
 - baromfihús vagy baromfihulla, állati takarmány, eszközök, hulladékok, ürülék, trágya, alom vagy bármi egyéb, ami alkalmas a madárinfluenza terjesztésére;
- e) a 89/437/EGK irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében⁽³⁾ a közvetlenül valamely tojástermékek előállítására és/vagy feldolgozására jóváhagyott létesítménybe szállított tojás kivételével, tojás kizárólag az illetékes hatóság által megadott engedéllyel vihető ki és szállítható el a gazdaságból. Ennek az engedéllynek meg kell felelnie az I. mellékletben megállapított követelményeknek;
- f) megfelelő fertőtlenítő eszközöket használjanak a baromfi elhelyezésére szolgáló épületek, illetve a gazdaság ki- és bejáratainál;
- g) járványügyi nyomozást végezzenek a 7. cikknek megfelelően.

(3) Az (5) bekezdésben megállapított hatósági intézkedések hatályba lépéséig a betegségre gyanús baromfi tulajdonosa vagy tartója megtesz minden ésszerű intézkedést, hogy biztosítsa a (2) bekezdés előírásainak betartását, a g) pont kivételével.

(4) Az illetékes hatóság a (2) bekezdésben előírt bármely intézkedést egyéb olyan gazdaságokra is alkalmazhatja, amelyek elhelyezkedése, felépítése vagy az azzal a gazdasággal való kapcsolata, ahol a betegség gyanúja felmerült, okot szolgáltathat a kontamináció gyanújára.

(5) Az (1) és (2) bekezdésben említett intézkedések nem vonhatók vissza addig, amíg a hatósági állatorvos ki nem zárta a madárinfluenza gyanúját.

5. cikk

(1) Amikor valamelyik gazdaságban hatóságilag megállapították a madárinfluenza jelenlétét, a tagállamnak gondoskodnia kell arról, hogy az illetékes hatóság a 4. cikk (2) bekezdésében felsorolt intézkedéseken kívül a következő intézkedéseket is megkövetelje:

(1) HL L 303., 1999.10.31., 6. o. A legutóbb a 91/496/EGK irányelvvel (HL L 268., 1991.9.24., 56. o.) módosított irányelv.

(2) Az 1990. június 26-i 90/425/EGK tanácsi irányelv (HL L 224., 1990.8.18., 29. o.); a legutóbb a 91/496/EGK irányelvvel (HL L 268., 1991.9.24., 56. o.) módosított irányelv.

(3) HL L 212., 1989.7.22., 87. o. A 89/662/EGK irányelvvel (HL L 395., 1989.12.30., 13. o.) módosított irányelv.

- a) minden baromfit a gazdaságban haladéktalanul a helyszínen le kell ölni. Az elhullott vagy leölt baromfit, valamint az összes tojást meg kell semmisíteni. Ezeket a műveleteket úgy kell végrehajtani, hogy a betegség továbbterjedésének kockázata a legkisebb legyen;
- b) minden esetlegesen kontaminálódott anyagot és hulladékot, például az állati takarmányt, almot vagy trágyát meg kell semmisíteni, vagy megfelelően kell kezelni. A hatósági állatorvos utasításaival összhangban elvégzett kezelésnek biztosítania kell minden jelenlévő madárinfluenza-vírus elpusztítását;
- c) ha a gazdaságból származó baromfit a betegség feltételezett lappangási ideje alatt vágták le, ennek a baromfinak a húsát lehetőség szerint fel kell kutatni, és meg kell semmisíteni;
- d) a feltételezett lappangási idő alatt tojt, a gazdaságból elszállított keltetőtojásokat fel kell kutatni, és meg kell semmisíteni; a tojásból kikelt baromfit viszont hatósági megfigyelés alá kell helyezni; a feltételezett lappangási idő alatt tojt, a gazdaságból elszállított árutojásokat lehetőség szerint fel kell kutatni, és meg kell semmisíteni, kivéve ha azokat előzőleg megfelelően fertőtlenítették;
- e) az a) és b) pontban felsorolt műveletek elvégzése után a baromfi elhelyezésére szolgáló épületeket, azok környezetét, a szállításra használt járműveket, valamint minden, valószínűleg kontaminálódott berendezést a 11. cikkben foglalt rendelkezésekkel összhangban tisztítani és fertőtleníteni kell;
- f) az e) pontban előírt műveletek elvégzését követően legalább 21 napig tilos baromfit újra bevinni a gazdaságba;
- g) a 7. cikkel összhangban járványügyi nyomozást kell végezni.

(2) Az illetékes hatóság kiterjesztheti az (1) bekezdésben előírt intézkedéseket egyéb szomszédos gazdaságokba is, ha azok elhelyezkedése, összetétele vagy az azzal a gazdasággal való kapcsolata, ahol a betegséget megállapították, okot szolgáltat a kontamináció gyanújára.

6. cikk

A két vagy több elkülönített állományból álló gazdaságok esetében az illetékes hatóság a 21. cikkben megállapított eljárás szerint a Bizottság által meghatározott feltételekkel összhangban a fertőzött gazdaság egészséges állományai számára felmentést adhat az 5. cikk (1) bekezdése alól, feltéve hogy a hatósági állatorvos megerősítette, hogy a gazdaságban végzett tevékenységek olyanok, hogy az állományok az elhelyezés, tartás és takarmányozás szempontjából egymástól teljesen elkülönülnek, tehát a vírus nem terjedhet át egyik állományról a másikra.

7. cikk

(1) A járványügyi nyomozás a következőkre terjed ki:

- a madárinfluenza gazdaságban való lehetséges jelenlétének időtartama,

- a gazdaságban fellépő madárinfluenza lehetséges eredete, és egyéb olyan gazdaságok azonosítása, ahol a baromfi ugyanabból a forrásból megfertőződhetett vagy kontaminálódhatott,
- olyan személyek, baromfi és egyéb állat, jármű, tojás, hús és hulla, valamint bármilyen felszerelés vagy anyag mozgása, amely alkalmas lehetett a madárinfluenza-vírusnak az érintett gazdaságból történő ki- vagy oda behurcolására;

(2) A madárinfluenza mielőbbi felszámolásához szükséges intézkedések teljes körű összehangolása, valamint a járványügyi nyomozás elvégzése érdekében válságkezelő egységet kell felállítani.

A nemzeti válságkezelő egységekről és a közösségi válságkezelő egységekről szóló általános szabályokat a Tanács – a Bizottság minősített többséggel elfogadott javaslata alapján – állapítja meg.

8. cikk

(1) Ha a hatósági állatorvosnak oka van feltételezni, hogy bármely gazdaságban a baromfi a személyek, állatok vagy járművek mozgásának következtében, vagy bármilyen más módon kontaminálódhatott, az adott gazdaságot a (2) bekezdéssel összhangban hatósági ellenőrzés alá kell helyezni.

(2) A hatósági ellenőrzés célja a madárinfluenza bármilyen gyanújának azonnali kimutatása, a baromfi megszámlálása és mozgásának felügyelete, valamint – szükség esetén – a (3) bekezdésben megállapított intézkedések végrehajtása.

(3) Ha a gazdaság az (1) és a (2) bekezdés értelmében hatósági ellenőrzés alá kerül, az illetékes hatóság megtiltja a baromfi gazdaságból történő kiszállítását, kivéve a hatósági felügyelettel azonnali levágás céljából közvetlenül a vágóhídra történő szállítást. Az engedély kiadását megelőzően a hatósági állatorvos elvégzi valamennyi baromfi klinikai vizsgálatát, hogy kizárja a madárinfluenza jelenlétét a gazdaságban. Az e cikkben említett mozgáskorlátozást a lehetséges kontamináció legutolsó napjától számított 21 napos időszakra kell bevezetni; mindazonáltal az ilyen korlátozást legalább hét napra kell alkalmazni.

(4) Ha az illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy a körülmények ezt lehetővé teszik, az e cikkben megállapított intézkedéseket a gazdaság egy részére és az ott található baromfira korlátozhatja, feltéve hogy az ottani baromfit külön személynzet teljesen elkülönítve helyezte el, tartotta és takarmányozta.

9. cikk

(1) Ha a madárinfluenza-megbetegedést hatóságilag megállapítják, a tagállam gondoskodik arról, hogy az illetékes hatóság a fertőzött gazdaság körül legalább három kilométer sugarú védőkerületet alakítson ki, amely része egy legalább tíz kilométer sugarú megfigyelési körzetnek. A körzetek létrehozásakor számításba kell venni a madárinfluenzát érintő földrajzi, közigazgatási, ökológiai és járványtani tényezőket, valamint a megfigyelési lehetőségeket.

(2) A védőkörzetben alkalmazott intézkedések a következőkre terjednek ki:

- a) a körzet valamennyi baromfitartó gazdaságának azonosítása;
- b) valamennyi baromfitartó gazdaság időnkénti felkeresése, az ott lévő baromfi klinikai vizsgálata, szükség szerint mintavétel a laboratóriumi vizsgálatok számára; a látogatásokról és megállapításokról jegyzőkönyv felvétele;
- c) minden baromfinak saját élethelyén, vagy egyéb olyan helyen való tartása, ahol elkülöníthető;
- d) megfelelő fertőtlenítőeszközök használata a gazdaság be- és kijáratainál;
- e) a baromfit gondozó személyzet, baromfi és tojás, valamint a baromfit, baromfihullát és tojást szállító járművek körzetbeli mozgásának ellenőrzése; a baromfiszállítás a fő közutak és vasútvonalak kivételével általában tilos;
- f) a baromfi és a keltetőtojások elszállításának tilalma az azokat tartó gazdaságból, a következő, az illetékes hatóságok által engedélyezett szállítások kivételével:
 - i. azonnali levágásra szánt baromfi szállítása, lehetőleg a fertőzött területen lévő vágóhídra, vagy ha ez nem lehetséges, akkor az illetékes hatóság által kijelölt, a fertőzött területen kívül lévő vágóhídra. Az ilyen baromfihúst a 91/494/EGK irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében ⁽¹⁾ megállapított különleges egészségügyi jelzéssel kell ellátni;
 - ii. naposcsibe és a tojóérett jérce szállítása a megfigyelési körzeten belüli olyan gazdaságba, ahol nincs más baromfi. Ezt a gazdaságot a 8. cikk (2) bekezdésében megállapított hatósági ellenőrzés alá kell helyezni;
 - iii. a keltetőtojásoknak az illetékes hatóság által kijelölt keltetőbe való szállítása; az elszállítás előtt a tojást és a csomagolást fertőtleníteni kell. Az i., ii. és iii. alpontban engedélyezett mozgásokat hatósági ellenőrzés alatt, közvetlenül kell végrehajtani. Ezek a szállítások csak a hatósági állatorvos által a gazdaságban végzett egészségügyi ellenőrzést követően engedélyezhetők. A használt szállítóeszközöket használat előtt és után tisztítani és fertőtleníteni kell;

- g) a használt alom és baromfitrágya engedély nélküli elszállításának vagy szétszórásának tilalma;
- h) baromfi vagy egyéb madarak piacának, vásárának, kiállításának és egyéb csoportosulásának tilalma.

(3) A védőkörzetben alkalmazott intézkedéseket a fertőzött gazdaságnak a 11. cikkkel összhangban végzett előzetes takarítását és fertőtlenítését követő 21 napig kell fenntartani. A védőkörzet ezt követően a megfigyelési körzet része lesz.

(4) A megfigyelési körzetre alkalmazott intézkedések magukban foglalják a következőket:

- a) a körzetben található valamennyi baromfitartó gazdaság azonosítása;
- b) a baromfi és a keltetőtojások mozgásának ellenőrzése a körzeten belül;
- c) a baromfi körzetből való kivételének tilalma az első 15 nap alatt, kivéve az illetékes hatóság által kijelölt, a megfigyelési körzeten kívül elhelyezkedő vágóhídra történő közvetlen szállítást. Az ilyen baromfihúst a 91/494/EGK irányelv 3. cikkében megállapított különleges egészségügyi jelzéssel kell ellátni;
- d) a keltető tojások megfigyelési körzetből való kivételének tilalma, az illetékes hatóság által megjelölt keltetőbe való szállítás kivételével. Elszállítás előtt a tojást és a csomagolást fertőtleníteni kell;
- e) a használt alom és baromfitrágya körzetből való kiszállításának tilalma;
- f) baromfi vagy egyéb madarak piacának, vásárának, kiállításának és egyéb csoportosulásának tilalma;
- g) az a) és b) pont rendelkezéseinek sérelme nélkül, a baromfi-szállítás tilalma, a fő közúti és vasúti útvonalakon történő tranzitszállítás kivételével.

(5) A megfigyelési körzetben alkalmazott intézkedéseket a fertőzött gazdaságnak a 11. cikknek megfelelően végzett előzetes takarítását és fertőtlenítését követően legalább 30 napig fenn kell tartani.

(6) Ha a körzetek több tagállam területén helyezkednek el, az érintett tagállamok illetékes hatóságai együttműködnek az (1) bekezdésben megállapított körzetek létrehozásában. Mindamellett, ha szükséges, a védőkörzetet és a megfigyelési körzetet a 21. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően kell létrehozni.

10. cikk

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy

- a) az illetékes hatóság meghozza azokat a rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik a tojás és a baromfi mozgásának követését;
- b) a baromfi tulajdonosa vagy tartója, a hatóság felszólítására, adatokat szolgáltatson az illetékes hatóságnak a gazdaságba érkező, illetve onnan elszállított tojásról és baromfiról;
- c) a tojás és baromfi szállításával és értékesítésével foglalkozó minden személy az illetékes hatóság számára az általa szállított vagy értékesített tojásról és baromfiról adatokat tudjon szolgáltatni.

⁽¹⁾ HL L 268., 1991.9.24., 35. o.

11. cikk

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy:

- a) a felhasználandó fertőtlenítőszereket és koncentrációjukat az illetékes hatóság hivatalosan engedélyezze;
- b) a takarításra és fertőtlenítésre hatósági felügyelet alatt, a következőkkel összhangban kerüljön sor:
 - i. a hatósági állatorvos által adott utasítások;
 - ii. a fertőzött gazdaság takarítására és fertőtlenítésére vonatkozó, a II. mellékletben megállapított eljárás.

12. cikk

A madárinfluenza-vírus jelenlétének kimutatására szolgáló minták begyűjtését és laboratóriumi vizsgálatát a III. mellékletben foglaltakkal összhangban kell elvégezni.

13. cikk

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az illetékes hatóság minden szükséges intézkedést megtegyen a védőkörzetben és megfigyelési körzetben élő személyeknek a hatályban lévő korlátozásokról szóló tájékoztatására, és megtegyen minden előkészületet a szóban forgó intézkedések megfelelő végrehajtása érdekében.

14. cikk

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy minden tagállamban kijelöljék a következőket:

- a) nemzeti laboratórium, amelynek felszereltsége és szakértői személyzete alkalmas az influenzavírus-izolátumok patogenitásának megállapítására a III. melléklet 7. fejezetével összhangban, valamint a H5 és H7 altípusú „A” influenzavírus azonosítására;
- b) nemzeti laboratórium, ahol a regionális laboratóriumok által használandó reagenseket vizsgálják;
- c) nemzeti intézet vagy laboratórium, ahol az engedélyezett oltóanyagok vizsgálhatók a forgalomba hozatali engedélyben megállapított különleges követelményeknek való megfelelésük ellenőrzése érdekében.

(2) A IV. mellékletben felsorolt nemzeti laboratóriumok felelősek a szabványok és diagnosztikai módszerek összehangolásáért, a reagensok felhasználásáért és az oltóanyagok vizsgálatáért.

(3) A IV. mellékletben felsorolt nemzeti laboratóriumok felelősek a tagállam minden, madárinfluenza diagnosztizálásával foglalkozó laboratóriumában felállított szabványok és diagnosztikai módszerek összehangolásáért. Ennek érdekében az említett laboratóriumok:

- a) a nemzeti laboratóriumokat diagnosztikai reagensekkel láthatják el;
- b) ellenőrzik az adott tagállamban használt valamennyi diagnosztikai reagens minőségét;

c) időszakos összehasonlító vizsgálatokat hajtanak végre;

d) az adott tagállamban megállapított esetekből származó madárinfluenzavírus-izolátumokat őrznek;

e) megerősítik a regionális diagnosztikai laboratóriumokban kapott pozitív eredményeket.

(4) A IV. mellékletben felsorolt nemzeti laboratóriumok kapcsolatot tartanak a 15. cikkben említett közösségi referencialaboratóriummal.

15. cikk

A madárinfluenzáért felelős közösségi referencialaboratóriumot az V. melléklet említi. A 90/424/EGK határozat rendelkezéseinek, különösen annak 28. cikke sérelme nélkül, a laboratórium hatáskörét és feladatait az említett melléklet állapítja meg.

16. cikk

A madárinfluenza elleni vakcinázást – az illetékes hatóság által engedélyezett oltóanyaggal – csak a betegség megjelenésekor végrehajtott ellenőrző intézkedések kiegészítéseként lehet alkalmazni, és csak a következő rendelkezésekkel összhangban:

a) az ellenőrző intézkedéseket kiegészítő vakcinázás bevezetéséről szóló döntést a Bizottság az érintett tagállammal együttműködve, a 21. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően hozza meg. A döntésnél különös figyelmet kell fordítani a következőkre:

- az érintett területen lévő baromfi koncentrációja,
- a használandó oltóanyag tulajdonságai és összetétele,
- az oltóanyag forgalmazásának, tárolásának és használatának felügyeletét szolgáló eljárások,
- a vakcinázandó baromfifajok- és kategóriák,
- az a terület, ahol a vakcinázást végrehajtják.

Az első albekezdéstől eltérve azonban, az érintett tagállam – a Bizottság tájékoztatását követően – a betegség kitörésekor dönthet a vészvakcinázás bevezetéséről, feltéve hogy ezzel a Közösség alapvető érdekeit nem veszélyezteti. Az Állategészségügyi Állandó Bizottság a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban haladéktalanul felülvizsgálja ezeket a döntéseket;

b) ha egy tagállam, az a) ponttal összhangban, területének korlátozott részén vészvakcinázáshoz folyamodhat, a fennmaradó terület helyzetére ez nem lesz hatással, feltéve hogy a vakcinázott állatokra vonatkozó mozgáskorlátozási intézkedések a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban meghatározandó időszak alatt hatályban maradnak.

17. cikk

(1) Minden tagállam készletli tervet készít, amelyben felsorolja a madárinfluenza kitörése esetén végrehajtandó nemzeti intézkedéseket.

Ez a terv lehetővé teszi a kitörés gyors és hatékony megszüntetéséhez szükséges eszközökhöz, felszerelésekhez, személyzethez és minden egyéb szükséges anyaghoz való hozzáférést.

(2) A terv elkészítésére vonatkozó feltételeket a VI. melléklet állapítja meg.

(3) A VI. mellékletben felsorolt feltételekkel összhangban elkészített terveket ennek az irányelvnek az alkalmazásától számított hat hónapon belül be kell nyújtani a Bizottsághoz.

(4) A Bizottság megvizsgálja a terveket annak megállapítása érdekében, hogy azok lehetővé teszik-e a kívánt célkitűzés elérését, és javaslatot tesz az érintett tagállamoknak a szükséges módosításokra, különösen abból a célból, hogy a tervek összeférhetők legyenek a többi tagállam terveivel.

A Bizottság a 21. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően – szükség esetén módosítva – hagyja jóvá a tervet.

A tervek a későbbiekben ugyanannak az eljárásnak megfelelően módosíthatók és kiegészíthetők a helyzet alakulásának figyelembevétele érdekében.

18. cikk

(1) A bizottsági szakértők – az illetékes hatóságokkal együttműködve, és szükség esetén ezen irányelv egységes alkalmazásának biztosítása érdekében – helyszíni ellenőrzéseket végezhetnek. Ennek érdekében ellenőrizhetik a létesítmények reprezentatív hányadát annak megállapítása céljából, hogy az illetékes hatóságok betartják-e a létesítményekkel ezen irányelv követelményeit. A Bizottság tájékoztatja a tagállamokat az elvégzett ellenőrzések eredményeiről.

Az a tagállam, amelynek területén ellenőrzést végeznek, minden szükséges támogatást megad a feladatukat végző szakértőknek.

Az e cikk végrehajtására vonatkozó általános rendelkezéseket a 21. cikkben megállapított eljárással összhangban kell meghatározni.

19. cikk

Azokat a részletes feltételeket, amelyek az ezen irányelv alkalmazásához kapcsolódó intézkedésekhez történő közösségi pénzügyi hozzájárulást szabályozzák, a 90/424/EGK határozat tartalmazza.

20. cikk

A mellékleteket – szükség esetén – a Bizottság javaslata alapján a Tanács minősített többséggel módosítja, különösen a kutatások és a diagnosztikai módszerek terén elért fejlődés figyelembevétele érdekében.

21. cikk

(1) Amennyiben az e cikkben megállapított eljárást kell alkalmazni, az ügyet az elnök – saját kezdeményezésére vagy valamely tagállam képviselőjének kérésére – haladéktalanul a 68/361/EGK határozattal ⁽¹⁾ felállított Állat-egészségügyi Állandó Bizottság (a továbbiakban: „bizottság”) elé terjeszti

(2) A Bizottság képviselője, az elnöke által az ügy sürgősségére tekintettel megállapított határidőn belül tervezetet nyújt be a bizottság számára. A véleményt a Szerződés 148. cikkének (2) bekezdésében a Tanácsnak a Bizottság javaslata alapján elfogadandó határozataira előírt többséggel kell meghozni. A bizottságban a tagállamok képviselőinek szavazatait az említett cikkben meghatározott módon kell súlyozni. Az elnök nem szavazhat.

(3) a) A Bizottság a tervezett intézkedéseket elfogadja, ha azok összhangban vannak a bizottság véleményével.

b) Ha a tervezett intézkedések nincsenek összhangban a bizottság véleményével, vagy a bizottság nem nyilvánított véleményt, a Bizottság a meghozandó intézkedésekről haladéktalanul javaslatot terjeszt a Tanács elé. A Tanács minősített többséggel határoz.

Ha a javaslatnak a Tanács elé terjesztésétől számított három hónapon belül a Tanács nem döntött, a javaslatot a Bizottság fogadja el, kivéve ha a Tanács a javaslatot egyszerű többséggel elutasította.

22. cikk

A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ennek az irányelvnek 1993. január 1-je előtt megfeleljenek. Erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

23. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 1992. május 19-én.

a Tanács részéről

az elnök

Arlindo MARQUES CUNHA

⁽¹⁾ HL L 265., 1968.10.18., 23. o.

I. MELLÉKLET

ENGEDÉLY TOJÁS ELSZÁLLÍTÁSÁRA AZ EZEN IRÁNYELV 4. CIKKE (2) BEKEZDÉSÉNEK e) PONTJÁBAN FOGLALT FELTÉTELEK SZERINTI GAZDASÁGBÓL

Az illetékes hatóság által a 4. cikk (2) bekezdésének e) pontjában foglalt feltételek alapján gyanús gazdaságból a 89/437/EGK irányelv 6. cikke (1) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően a tojás alapú termékek előállítására és feldolgozására jóváhagyott létesítménybe – a továbbiakban: „kijelölt létesítmény” – tojás szállítására kibocsátott engedélynek a következő feltételeket kell teljesítenie:

1. a gyanús vállalkozástól való elszállítás engedélyezése érdekében a tojás:
 - a) megfelel a 89/437/EGK irányelv mellékletének IV. fejezetében megállapított követelményeknek;
 - b) a gyanús vállalkozástól közvetlenül a kijelölt létesítménybe küldendő; a gyanús vállalkozás hatósági állatorvosa a feladás előtt minden szállítmányt lepecsétel, és annak lepecsételve kell maradnia a kijelölt létesítménybe való szállítás ideje alatt;
2. a gyanús vállalkozás hatósági állatorvosa tájékoztatja a kijelölt létesítmény illetékes hatóságát arról, hogy oda tojást szándékozik küldeni;
3. a kijelölt létesítményért felelős illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy:
 - a) az 1. b) pontban említett tojást érkezésétől a feldolgozásig más tojástól elkülönítve tartsák;
 - b) az ilyen tojás héját a 90/667/EGK irányelv 2. cikke (2) bekezdésének ⁽¹⁾ megfelelően nagy fertőzési veszélyt jelentő anyagnak tekintsék és az említett irányelv II. fejezetének követelményei szerint kezeljék;
 - c) a csomagolóanyagokat, az 1. b) pontban említett tojás szállítására használt járműveket, valamint minden olyan helyiséget, amely kapcsolatba került a tojással, úgy tisztítsanak, és fertőtlenítsenek, hogy minden madárinfluenza-vírus elpusztuljon;
4. a gyanús gazdaság hatósági állatorvosa tájékoztatást kapjon valamennyi, feldolgozott tojásból álló szállítmányról.

⁽¹⁾ HL L 363., 1990.12.27., 51. o.

II. MELLÉKLET

ELJÁRÁS A FERTŐZÖTT GAZDASÁG TISZTÍTÁSÁRA ÉS FERTŐTLENÍTÉSÉRE

I. Előzetes tisztítás és fertőtlenítés

- a) Miután a baromfihullákat ártalmatlanítás céljából elszállították, a helyiségeknek azokat a részeit, ahol a baromfit tartották, valamint minden olyan egyéb épület, udvar stb. részét, amely kontaminálódott a levágás és a kórbonctani vizsgálat közben, az ezen irányelv 11. cikkével összhangban engedélyezett fertőtlenítőszerrel kell lepermetezni.
- b) A baromfiból és a tojásból származó minden olyan szövetet, amely kontaminálható épületeket, udvarokat, szerszámokat stb., gondosan össze kell gyűjteni és a hullákkal együtt ártalmatlanítani kell.
- c) A használt fertőtlenítőszert legalább 24 órán át a kezelt felületen kell hagyni.

II. Végső tisztítás és fertőtlenítés

- a) A felületeket zsíroldószer alkalmazásával meg kell tisztítani a zsírtól és szennyeződéstől, majd vízzel le kell mosni.
- b) Miután az a) pont szerint vízzel lemosták a felületeket, újra fertőtlenítőszerrel kell lepermetezni.
- c) Hét nap elteltével a helyiségeket zsíroldó szerrel kell kezelni, majd hideg vízzel leöblíteni, fertőtlenítőszerrel lepermetezni, majd ismét vízzel öblíteni.
- d) A használt almot és a trágyát a vírus elpusztítására alkalmas módszerrel kell kezelni. A módszer a következő gyakorlatok egyikét követi:
 - i. elégetés vagy 70 °C-os gőzkezelés;
 - ii. elásás olyan mélységbe, amely meggátolja a kártevők és a vadmadarak hozzáférését;
 - iii. kazalozás és nedvesítés (ha szükséges, az erjedést elősegítendő), betakarás, hogy a meleget bent tartsa, és hogy a kazal elérje a 20 °C-os hőmérsékletet, majd 42 napig letakarva kell tartani úgy, hogy a kártevők és a vadmadarak ne férjenek hozzá.

III. MELLÉKLET

A MADÁRINFLUENZA DIFFERENCIÁLDIAGNÓZISÁRA ÉS MEGÁLLAPÍTÁSÁRA SZOLGÁLÓ DIAGNOSZTIKAI ELJÁRÁSOK

A következő, a madárinfluenza-vírus izolálására és karakterizálására szolgáló eljárásokat iránymutatásnak, és a betegség diagnosztizálására alkalmazandó minimális követelménynek kell tekinteni.

A madárinfluenza differenciáldiagnózisára és megállapítására szolgáló diagnosztikai eljárások alkalmazásában:

„madárinfluenza”: a baromfi olyan fertőzése, amelyet hathetes csirkékben mérve 1,2-nél nagyobb intravénás patogenitási indexszel rendelkező „A” influenza vírus okoz, vagy olyan H5 és H7 altípusú „A” influenza vírussal történő fertőzés, amely esetében a nukleotidszekvenciális kimutatta többféle bázikus aminosav jelenlétét a hemagglutinin hasadási helyén.

I. FEJEZET

Mintavétel és a minták kezelése1. *Minták*

A beteg madaraktól vett kloaka-tamponminta (vagy bélsár) és légső tamponminta; nemrég elhullott madaraktól származó bélsár vagy béltartalom, agyszövet, légső, tüdő, máj, lép vagy más nyilvánvalóan érintett szerv.

2. *A minták kezelése*

Az 1. pontban említett szervek és szövetek összevonhatók, de a bélsár elkülönített kezelése alapvető. A tamponokat olyan mennyiségű antibiotikus táptalajba kell helyezni, hogy az ellepje őket. A bélsármintákat és a szerveket antibiotikus táptalajban homogenizálni kell (zárt keverőt vagy mozsarat, valamint steril homokot használva), és a táptalajban 10-20 % tömegkoncentrációjú szuszpenziót létrehozni. A szuszpenziót körülbelül két órán át szobahőmérsékleten állni hagyjuk (vagy 4 °C-on hosszabb ideig), majd centrifugálva letisztítjuk (pl. 800-1 000 × g-n 10 percig).

3. *Antibiotikus táptalaj*

A különböző laboratóriumok sikerrel használnak különböző összetételű antibiotikus táptalajokat, és a nemzeti laboratóriumok tanácsot tudnak adni az egyes országoknak. A bélsármintákhoz magas koncentrációjú antibiotikus táptalaj szükséges, tipikus keverék a következő: 10 000 egység/ml penicillin, 10 mg/ml sztreptomycin, 0,25 mg/ml gentamicin és 5 000 egység/ml mycosztatin foszfáttal pufferelt sóoldatban. Ezek a mennyiségek ötödrészükre csökkenthetők a szövetek és a légsőből vett tamponminták esetén. A chlamydiák ellenőrzéséhez 50 mg/ml oxitetraciklin adható. A táptalaj elkészítésekor fontos, hogy az antibiotikumok hozzáadása után ellenőrizzük a pH-értéket, és pH 7,0-7,4-re állítsuk be.

2. FEJEZET

A vírus izolálása*A vírus izolálása embrionált tyúktőjásban*

A megtisztult felülúszó folyadékot 0,1- 0,2 ml-es adagokban be kell oltani legalább négy, nyolc-tíz napig inkubált embrionált tyúktőjás allantois-üregébe. Ideális esetben ezek a tojások specifikus kórokozótól mentes állományból származnak, de ha ez nem lehetséges, elfogadható a madárinfluenza-ellenanyagtól mentesnek bizonyult állományból beszerzett tojások használata. A beoltott tojásokat 37 °C-on tartják, és naponta lámpázzák. A befulladt vagy pusztuló embriójú tojásokat, valamint az oltást követő hatodik nap után megmaradt tojásokat 4 °C-ra le kell hűteni, és az allantois- és az amnionfolyadékban vizsgálni kell a hemagglutinációs aktivitást. Ha nem mutatható ki hemagglutináció, a fenti eljárást meg kell ismételni, inokulátumként hígítatlan allantois-/amnionfolyadékot használva.

Ha a hemagglutináció kimutatható, a baktériumok jelenléte a tenyészetben kizárandó. Ha baktérium van jelen, a folyadék 450 nm-es membránszűrőn átszűrhető, további antibiotikumokat kell hozzáadni, és a fentiek szerint beoltani az embrionált tojásokba.

3. FEJEZET

Differenciáldiagnózis1. *Előzetes differenciálás*

Mivel a vírus terjedésének korlátozását célzó ellenőrző intézkedéseket minél hamarabb végre kell hajtani, elengedhetetlen, hogy minden regionális laboratórium a baromfipestisen kívül azonosítani tudjon bármilyen izolált hemagglutináló vírust H5 és H7 altípusú influenzavírusként. A hemagglutináló folyadékokat az 5. és 6. fejezetben bemutatott hemagglutináció-gátlási próbában kell használni. Pozitív, azaz legalább 2^4 értékű gátlás a H5 és H7 altípusú „A” influenzára jellemző poliklonális antiszérummal, valamint egy legalább 2^9 – es titer szolgál az előzetes azonosításra, amely lehetővé teszi az ideiglenes ellenőrző intézkedések bevezetését.

2. *Megerősítő azonosítás*

Mivel az influenzavírusoknak 13 hemagglutinin altípusa, és 9 neuraminidáz altípusa létezik, és ezeknek a változatai is előfordulnak, nem megvalósítható és nem is költséghatékony, hogy minden nemzeti laboratórium az influenzavírus-izolátumok teljes antigén karakterizálását lehetővé tevő antiszérumokat tartson. Mindazonáltal minden egyes nemzeti laboratórium:

- i. a 9. fejezetben leírt, csoport-antigéneket kimutató kettős immundiffúziós próba alkalmazásával megerősíti, hogy az izolált vírus influenza „A” vírus, (immunfluoreszcenciás vagy ELISA-próba alkalmazható a csoport-antigén kimutatására, ha azt a nemzeti laboratóriumok előnyben részesítik);
- ii. meghatározza, hogy az izolált vírus H5 vagy H7 altípusú-e;
- iii. végrehajtja a 7. fejezetben ismertetett, hathetes csirkéken végzett intravénás patogenitási index vizsgálatot. Az 1,2-nél nagyobb intravénás patogenitási index a vírus jelenlétére utal, és az ellenőrző intézkedések teljes végrehajtását követeli (hasznos gyakorlat lenne, ha a nemzeti laboratóriumok a 8. fejezet szerint, a sejtenyészetekben az izolátum plak-képző képességét meghatározó vizsgálatokat elvégeznék).

A madárinfluenza-, valamint a H5- és H7-izolátumokat a nemzeti laboratórium azonnal elküldi a közösségi referencialaboratóriumba, a teljes karakterizálás érdekében.

3. *Az izolátumok további tipizálása és karakterizálása*

A közösségi referencialaboratórium a nemzeti laboratóriumoktól valamennyi hemagglutináló vírust megkapja további antigén és genetikai vizsgálat céljából, a betegség Európai Közösségen belüli járványtanának jobb megértése érdekében, a referencialaboratórium rendeltetésének és kötelességeinek megfelelően.

E kötelezettségein kívül a közösségi referencialaboratórium minden átvett influenzavírus teljes antigéntipizálását elvégzi. Az 1,2-nél nem nagyobb intravénás patogenitási indexszel rendelkező H5 és H7 vírusok esetében elvégzi a hemagglutinin gén nukleotidszekvenciálását a többféle bázikus aminosavak jelenlétének kimutatása érdekében, a hemagglutinin fehérje hasadási helyén.

4. FEJEZET

A madárinfluenza-vírus ellenanyag szerológiai vizsgálata

1. Olyan felszámolási programok alatt, ahol a felelős vírus H altípusa már ismeretes, vagy a homológ vírus antigénként történő használatával, a fertőzést bizonyító szerológiai megfigyelés az 5. és 6. fejezetben bemutatott hemagglutináció-gátlási próbával végezhető.

Ha a hemagglutinin altípusa nem ismert, az influenza „A” vírussal való fertőzés bizonyítására a csoportspecifikus antigénekre irányított ellenanyag kimutatását lehet felhasználni.

Ennek érdekében vagy kettős immundiffúziós próba (a 9. fejezetben foglaltak szerint), vagy ELISA-próba végezhető (az ELISA hátránya a vírusgazdától való függőség, mivel a próba a gazda-immunoglobulinok kimutatásától függ). A vízimadaraknál ritkán kapnak pozitív eredményt a kettős immundiffúziós próba során, és – hacsak az altípus nem ismert – az ilyen madarak vizsgálata valószínűleg csak a H5 és H7 altípushoz tartozó ellenanyagok jelenlétének kimutatására alkalmazható.

2. a) *Minták*

Az állomány valamennyi madarától vérmintát kell venni, ha az állomány kevesebb mint 20 madarat tartalmaz, és 20 madártól, ha az állomány nagyobb (ez 99 %-ban biztosítja legalább egy pozitív szérum észlelését, ha az állomány 25 %-a vagy annál nagyobb része fertőzött, függetlenül az állomány méretétől). A vért hagyni kell megalvadni, és a szérumot kivonni a vizsgálathoz.

b) *Ellenanyag-kimutatói vizsgálat*

Az önálló szérummintáknál a 6. fejezetben meghatározott standard hemagglutináció-gátlási próba elvégzésével meg kell vizsgálni az influenza vírus hemagglutináló antigénjével szembeni gátlóképességét.

Vita tárgya, hogy 4 vagy 8 egység hemagglutinin egységet kell-e használni a HAG-próbához. Úgy tűnik, mindkettő alkalmas, és a döntés a nemzeti laboratóriumok belátására bízható.

Mindazonáltal a használt antigén befolyásolja a pozitívnak tekintett szérum értékét: 4 egység hemagglutininál a 2^4 vagy nagyobb titerértékű szérum, míg 8 egység hemagglutininál a 2^3 vagy nagyobb titerértékű szérum tekinthető pozitívnak.

5. FEJEZET

Hemagglutinációs (HA) próba*Reagensok:*

1. 7,0-7,4 pH-értékű, foszfáttal pufferelt izotóniás sóoldat – PBS (0,05 M).
2. Minimum három, specifikus kórokozótól mentes csirkétől származó, egybegyűjtött vörösvérsejt (RBC) (ha nem lehetséges, vért lehet venni a rendszeres megfigyelés alatt tartott és madárinfluenza-ellenanyagoktól mentesnek bizonyult madaraktól) és azonos mennyiségű Alsever-oldat. A sejteket használat előtt háromszor átmosás a PBS-oldatban. A másik próbához a PBS 1 %-os (Ht v/v) szuszpenziója ajánlott.
3. A közösségi referencialaboratórium alacsony virulenciájú H5- vagy H7-vírust biztosít vagy ajánl standard antigénként.

Eljárás:

1. Adagoljunk 0,025 ml PBS-t egy műanyag mikrotiter lemez minden vájulatába (V-fenekű vájulatokat használjunk).
2. Tegyük 0,025 ml vírusszuspenziót (azaz allantois-folyadékot) az első vájulatba.
3. Használjunk mikrotiter hígítót a vírus kétszeres hígítására a lemezen (1:2 -ről 1:4 096 – ig)
4. Adagoljunk újabb 0,025 ml PBS-t minden vájulatba.
5. Adjunk 0,025 ml 1 %-os vörösvérsejtet minden vájulatba.
6. Keverjük össze finoman ütögetve és tartsuk 4 °C-on.
7. A lemezeket 30-40 perc múlva olvassuk le, amikor a vörösvérsejt-kontroll leülepedett. A vizsgálatkor a lemezt megdöntjük, és megfigyeljük, hogy vannak-e a vörösvérsejteknek könnyecsepp alakú megfolyásai. A HA nélküli vájulatoknak ugyanannyira kell megfigyelni, mint a vírus nélküli kontrollsejteknek.
8. A HA-titer a legnagyobb hígítás, amely a vörösvérsejtek agglutinációját okozza. Ez a hígítás egy egység HA-t (HAU) tartalmazónak tekinthető. Sokkal pontosabb módszer a HA-titer meghatározására, ha a HA-próbát a kezdeti hígításhoz közel álló vírushígításokon végzik el, pl. 1:3, 1:4, 1:5, 1:6 stb. Ezt a módszert hemagglutináció-gátlási próbához szükséges antigén pontos előállításához javasolják (6. fejezet).

6. FEJEZET

Hemagglutináció-gátlási (HAG) próba*Reagensok*

1. Foszfát pufferoldat (PBS).
2. 4 vagy 8 HAU/0,025 ml-t tartalmazó PBS-sel hígított, vírustartalmú allantois-folyadék.
3. 1 % csirke vörösvérsejt.
4. Negatív kontroll csirkeszérum.
5. Pozitív kontrollszérum.

Eljárás

1. Adagoljunk 0,025 ml PBS-t a műanyag mikrotiter lemez minden vájulatába (V-fenekű vájulatok).
2. Tegyük 0,025 ml szérumot a lemez első vájulatába.

- Használjunk mikrotiter hígítót, hogy a szérum kétszeres hígítását elérjük.
- Adjunk 0,025 ml 4 vagy 8 HAU-t tartalmazó hígított allantois-folyadékot.
- Ütögetve keverjük össze, majd a lemezt legalább 60 percig 4 °C-on vagy legalább 30 percig szobahőmérsékleten állni hagyjuk.
- Tegyük 0,025 ml 1 %-os vörösvérsejtet minden vájulatba.
- Finoman ütögetve keverjük össze, majd tartsuk 4 °C-on.
- A lemezeket 30-40 perc múlva olvassuk le, amikor a kontroll vörösvérsejtek leülepedtek. Ezt a lemez megdöntésével végezzük, és figyeljük a csak vörösvérsejtet (0,025 ml) és PBS-t (0,05 ml) tartalmazó ellenőrző vájulathoz azonos könnysepp alakú megfolyások jelenlétét vagy hiányát.
- A HAG-titer a legnagyobb antiszérum hígítás, amely a négy vagy nyolc egység vírus teljes gátlását okozza (minden próbának tartalmazni kell a kívánt HAU jelenlétét igazoló HA-titrálást).
- Az eredmények érvényessége, a negatív kontrollszérummal kapott, 4 HAU esetén kevesebb mint 2^3 titerérték, valamint 8 HAU esetén kevesebb mint 2^2 titer érték elérésétől függ, és az ismert titerértékű pozitív kontrollszérummal egy hígítási értéken belül kapott titerérték elérésétől függ.

7. FEJEZET

Intravénás Patogenitási Index (IVPI)

- A legalacsonyabb passzázból származó, lehetőleg az első izolálásból válogatás nélkül begyűjtött fertőző allantois-folyadékot hígítjuk 10^1 -ig steril izotóniás sóoldatban.
- 0,1 ml hígított vírust intravénásan befecskendezünk 10 hathetes csirkének (specifikus kórokozótól mentes csirkéket használunk).
- A madarakat tíz napon keresztül 24 óránként megvizsgáljuk.
- Minden vizsgálatnál a madarakat a következőképpen jelöljük: egészséges (0), beteg (1), súlyosan beteg (2), elhullott (3).
- Az eredményt és az indexet a következő példa szerint számoljuk:

Klinikai tünetek	Befecskendezéstől számított napok										Összes eredmény
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
egészséges	10	2	0	0	0	0	0	0	0	0	$12 \times 0 = 0$
beteg	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	$6 \times 1 = 1$
súlyosan beteg(*)	0	2	2	2	0	0	0	0	0	0	$6 \times 2 = 12$
elhullott	0	2	6	8	10	10	10	10	10	10	$76 \times 3 = 228$
											Összes = 246

$$\text{Index} = \text{átlag madár vizsgálat} = \frac{246}{100} = 2,46$$

(*) Ez szubjektív klinikai elbírálás, de általában az érintett madaraknál több tünet jelentkezik az alább felsoroltak közül: légúti zavarok, legyengülés, hasmenés, a védtelen bőr és bőrlebernyegek cianózisa, arc-és/vagy fejdéla, idegrendszeri tünetek.

8. FEJEZET

A plakkformáló képesség felbecslése

- Általában a legjobb, ha a vírus hígítási sorát használjuk, hogy a lemezen optimális számú plakk legyen. A PBS tízszeres hígítása 10^{-7} közöttig elégséges.
- Összefüggő egyrétegű csirke embriósejteket vagy egy megfelelő sejtort (például egy Madin-Darby-marhavesét) készítünk 5 cm átmérőjű Petri-csészékben.

3. Két Petri-csészébe 0,2 ml-t teszünk minden vírushígításból, és 30 percen keresztül hagyjuk a vírust felszívódni.
4. Miután PBS-sel háromszor átmostuk a fertőzött sejteket, beborítjuk 1 % tömegkoncentrációjú agar- és 0,01 mg/ml tripszintartalmú vagy tripszinmentes táptalajjal. Fontos, hogy ne tegyünk szérumot a beborító táptalajba.
5. 72 óra 37 °C-on végzett inkubáció után a plakkoknak elégséges méretűnek kell lenniük. A legjobban akkor láthatók, ha a beborító agart eltávolítjuk, és az egyrétegű sejteket megfestjük 25 térfogatszázalékos etanolban oldott (0,5 % tömegkoncentrációjú) kristályibolyával.
6. Minden vírusnál jól látható plakkoknak kell kialakulniuk, ha tripszintartalmú beborító táptalajjal végeztük az inkubációt. Ha a beborító táptalaj nem tartalmaz tripszint, csak a csirkére virulens vírusok formálnak plakkot.

9. FEJEZET

Kettős immundiffúzió

A legjobb módszer az „A” influenzavírus jelenlétének kimutatására a nukleokapszid vagy mátrix antigéntartalom kimutatása, amely megtalálható minden „A” influenzavírusban. Ezt általában kettős immundiffúziós próbában mutatják ki, vagy koncentrált víruskészítményeket vagy a fertőzött chorioallantois hártya kivonatát használva.

Az alkalmas koncentrált víruskészítmények a fertőzött allantois-folyadék egyszerű, gyors centrifugálásával, és a vírusnak a belső nukleokapszid és antigén mátrix felszabadítását célzó, szétesésével készülnek, amelyre nátrium-laurilszarkozinát oldószert használnak.

Savas kicsapást is lehet alkalmazni 1N HCl-t adagolva a fertőzött allantois-folyadékhoz a 3,5-4,0 pH-érték eléréséig, legalább 1 órán át 0 °C-ra lehűtve, majd 10 percig 1 000 g alacsony sebességen centrifugálva.

A felülúszó folyadék elönthető, majd a vírust tartalmazó csapadékot újra szuszpendáljuk minimális mennyiségű glicin-szarkozin pufferoldatban (0,5 M glicinnel pH 9,0-re pufferelt 1 %-os nátrium-laurilszarkozinát oldat). Ezek a készítmények nukleokapszidot, és mátrix antigéneket egyaránt tartalmaznak.

Beard (1970) írta le a fertőzött tojásból eltávolított chorioallantois-hártyából nukleokapszidban gazdag antigén előállítását. Ez a módszer magában foglalja: a fertőzött, hemagglutinin pozitív tojásokból származó chorioallantois-hártya kivonását, a hártya őrlését vagy homogenizálását, háromszori, 1 000 g-on 10 percig tartó centrifugálást megelőző lefagyasztását és kiolvasztását. A pelletet eldobjuk, és a felülúszót 0,1 % formalinnal kezelve használjuk antigénként.

E két antigén bármelyikét használhatjuk a kettős immundiffúziós próbában, 0,1 M foszfáttal pH 7,2-re pufferelt, 8,0 % nátrium-klorid tartalmú 1 %-os agaróz- vagy agargélt használva. Az „A” influenzavírust a vizsgált antigén és ismert pozitív antigén által egy ismert pozitív antiszérummal alkotott precipitációs ívek igazolják, amelyek azonosító ívet adnak.

IV. MELLÉKLET

A NEMZETI MADÁRINFLUENZA-LABORATÓRIUMOK JEGYZÉKE

Belgium	Institut National de Recherches Vétérinaires, Groeselenberg 99, B-1180 Bruxelles
Dánia	Natinal Veterinary Laboratory, Poultry Disease Division, Hangøvej 2, DK-8200, Aarhus N
Egyesült Királyság	Central Veterinary Laboratory, New Haw, UK-Weybridge, Surrey KT15 3NB
Franciaország	Centre National d'Etudes Vétérinaires et Alimentaires – Laboratoire Central de Recherches Avicoles et Porcines, B. P. 53, F-22440 Ploufragan
Görögország	Ινστιτούτο Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων 66, 26ής Οκτωβρίου, GR-54627 Θεσσαλονίκη Institute of Infections and Parasitical Diseases, 66, 26 th October Street, 546 27, Thessaloniki
Hollandia	Centraal Diergeneeskundig Instituut, Vestiging Virologie, Houtribweg 39, NL-8221 RA Lelystad
Írország	Veterinary Research Laboratory, Abbotstown, Castleknock, Dublin 15
Luxemburg	Institut National de Recherches Vétérinaires, Groeselenberg 99, B-1180 Bruxelles
Németország	Institut für Kleintierzucht des Bundesforschungsanstalt für Landwirtschaft, Braunsschweig-Völkenröde, Postfach 280, D-3100 Celle
Olaszország	Istituto Patologie Aviaire, Facoltà di Medicina Veterinaria, Università di Napoli, via Aniezzo, Falcone 394, I-80127 Napoli F Delpino 1
Portugália	Laboratório Nacional de Investigação Veterinária (LNIV), Estrada de Benfica 701, P-1500 Lisboa
Spanyolország	Centro Nacional de Referencia para la Peste Aviar es el Laboratorio Nacional de Sanidad y Producción Animal de Barcelona, Zona Franca Circunvalación-Tramo 6, Esquina Calle 3, Barcelona

V. MELLÉKLET

A MADÁRINFLUENZA KÖZÖSSÉGI REFERENCIALABORATÓRIUMA*A laboratórium megnevezése*

Central Veterinary Laboratory,
New Haw,
UK-Weybridge,
Surrey KT15 3NB,
United Kingdom

Az EK madárinfluenza-referencialaboratóriumának feladata és kötelessége:

1. a tagállamokban a madárinfluenza diagnosztizálására alkalmazott módszerek összehangolása, az EK Bizottsággal konzultálva. Különösen:
 - a) az antiszérumok előállítása, és a szerológiai vizsgálatokhoz szükséges madárinfluenzavírus-törzsek tipizálása, tárolása és szolgáltatása;
 - b) standard szérum és más referencia-reagensek szolgáltatása a nemzeti referencialaboratóriumok számára a tagállamokban használt vizsgálatok és reagensek szabványosítása érdekében;
 - c) madárinfluenzavírus-törzsek és vírusizolátumok gyűjteményének kialakítása és megőrzése;
 - d) a diagnosztikai módszerek összehasonlító vizsgálatainak megszervezése közösségi szinten;
 - e) a Közösségben elvégzett vizsgálatok eredményeire és diagnosztizálási módszereire vonatkozó adatok és információk begyűjtése és egybevetése;
 - f) a madárinfluenzavírus-izolátumok karakterizálása a legújabb rendelkezésre álló módszerekkel, a madárinfluenza járványtanának jobb megértése, a vírus járványtanára, valamint a nagy és potenciális patogénitású vírusok felbukkanására való jobb rálátás érdekében;
 - g) lépést tart az egész világon végzett, a madárinfluenza felügyeletére, járványtanára és megelőzésére vonatkozó fejlődéssel;
 - h) a madárinfluenza-vírusra és az egyéb ide tartozó vírusokra vonatkozó tapasztalatok megőrzése a gyors differenciáldiagnózis érdekében;
 - i) a madárinfluenza felszámolására és ellenőrzésére használt állatgyógyászati immunológiai készítmények előállításához és használatához szükséges szaktudás elsajátítása;
2. aktív hozzájárulás a tagállamokban kitörő madárinfluenza diagnosztizálásához, a vírusizolátumok átvételével a megerősítő diagnózis, karakterizálás és járványtani tanulmányok készítésére. A laboratóriumnak alkalmasnak kell lennie a H5 és H7 altípusú madárinfluenza-vírus hemagglutinin molekulája hasadási helyén levő aminosav-szekvencia közvetett meghatározására alkalmas nukleotidszekvencia-analízis végrehajtására;
3. a közösségi technikák harmonizálásának érdekében a laboratóriumi vizsgálatokat végző szakemberek képzésének és továbbképzésnek elősegítése.

VI. MELLÉKLET

A KÉSZENLÉTI TERVRE VONATKOZÓ ELŐÍRÁSOK

A készenléti tervek a következő előírásoknak felelnek meg:

1. válságkezelő központ létrehozása nemzeti szinten, amely az illető tagállam összes ellenőrző intézkedését összehangolja;
2. az ellenőrző intézkedések helyi szintű összehangolására megfelelő eszközökkel rendelkező helyi járványvédelmi központok listáját nyújtja;
3. részletes információk szolgáltatása az ellenőrző intézkedésekben részt vevő teljes személyi állományról, annak képesítéséről és felelősségéről;
4. minden helyi járványvédelmi központ képes legyen kapcsolatot létesíteni a járvány kitörésében közvetlenül vagy közvetetten érintett személyekkel/szervezetekkel;
5. az ellenőrző intézkedések gondos végrehajtásához szükséges felszerelés és anyagok hozzáférhetővé tétele;
6. fertőzés vagy kontamináció gyanúja és megállapítása során végrehajtandó műveletek elvégzésére vonatkozó részletes tájékoztatással – beleértve a hullák ártalmatlanításáról szóló tájékoztatást is – kell szolgálnia;
7. az ismeretek felhasználását és fejlesztését célzó képzési programok elindítása a gyakorlati és közigazgatási eljárások terén;
8. a diagnosztizáló laboratóriumoknak rendelkezniük kell a kórbonctani vizsgálat végrehajtásához szükséges eszközökkel, a szükséges szerológiai és szövettani kapacitással, képesnek kell lenniük gyors diagnózis felállítására. A minták gyors elszállításához szükséges intézkedéseket meg kell hozni;
9. a vészvakcinázáshoz szükséges, madárinfluenza elleni oltóanyag mennyiségére vonatkozó részletekkel kell szolgálnia;
10. rendelkezést kell készítenie a készenléti terv végrehajtásához szükséges jogkörökről.